

Fakta om Ekhagen

Ekhagen är ett nybyggt modernt äldreboende som ligger i närheten av de vackra ekbackarna vid Björnlunda hembygdsgård i Gnesta kommun.

På Ekhagen finns 33 lägenheter fördelat på tre avdelningar. Två av dem är omvårdnadsboenden, och den tredje avdelningen är till för personer med demenssjukdom.

Monica Petersson
Enchetschef

Ökad livskvalitet och mindre tvätt genom att göra rätt från början!

Inkontinensvården är en viktig del av omvårdnaden på ett äldreboende och har stor inverkan både på de boendes välbefinnande såväl som på äldreboendets ekonomi. På Ekhagen i Björnlunda fanns ett behov av ökad kompetens och en bättre samsyn kring hur inkontinensvården skall bedrivas.

Efter ett lyckat projekt har man nu blivit mycket bättre på att göra rätt från början och skillnaden är tydlig!

Behov av samsyn och tydliga rutiner

Monica Petersson är enhetschef på Ekhangen och Pia Bergenhall, Lotta Lundqvist och Inger Strömer är inkontinensombud. De såg att det bland annat saknades tydliga rutiner på avdelningarna kring hur utprovning av inkontinensskydd kan göras på bästa sätt. På en avdelning har man slutat helt och hållet med hygienunderlägg, säger Lotta Lundqvist.

- De förkrivna skydden användes inte alltid. Många gjorde sina egna bedömningar såväl dag som natt, berättar Pia Bergenhall. Det fanns ett behov av att minska läckagen och därmed även användandet av kostsamma hygienunderlägg.

- Vi ville få till en samsyn för hur inkontinensvården skall bedrivas, säger Monica Petersson. Vi behövde effektiva rutiner, både för utprovning och utvärdering.

Fokus på utbildning

Tillsammans med en TENA-konsulent gjordes en behovsanalys där viktiga förbättringsområden identifierades. Därefter upprättades en handlingsplan. Projektet inleddes med en tre timmars utbildning för all personal i individuell inkontinensvård med fokus på de boendes livskvalitet och välbefinnande. Även ansvarsfördelning och sunda rutiner för långvarigt kvalitetsarbete diskuterades.

- Utbildningarna från TENA var mycket uppskattade och avslutades med en praktisk träning i fixering av skydd, berättar Monica Petersson. Inom ramen för sitt förskrivarsvar har sjuksköterskorna dessutom gått en fördjupad kontinensutbildning som hålls av Landstinget i Sörmland.

Individuella kontinensplaner

Nästa steg var att upprätta individuella kontinensplaner där de förkrivna hjälpmedlen och de individuella rutinerna för byten och toalettassistans dokumenterades. Ett viktigt led i det arbetet var att genomföra läckagemätningar för att objektivt fastställa urinläckagets omfattning och för att främja goda toalettvanor. Dessutom uppdaterades de boendes omvårdnadskort för att underlätta för all personal att följa fattade beslut.

Med hjälp av uppföljningsdokumentation kan dag- och nattpersonal numera systematiskt signalera om det är något som inte fungerar.

1. Utmaning

Skapa en samsyn kring inkontinensvården för att ge bättre vårdkvalitet till lägre totalkostnad. Läckage utanför skydd och användning av kostsamma hygienunderlägg. Otydliga rutiner kring utprovning av skydd nattetid. Brist på kommunikation mellan dag- och nattpersonalen.

2. Lösning

Utbildning i individuell inkontinensvård för hela personalen, individuella kontinensplaner och individuellt utprovade inkontinensskydd samt framtagning av gemensamma rutiner

3. Resultat

Ökat välbefinnande för de boende. Tydligare rutiner kring utprovning av skydd och bättre kommunikation mellan personalgrupperna. Färre läckage utanför skydden, minskad användning av underlägg, mindre tvätt och mer tid för social omvårdnad.

Ökad livskvalitet och minskade tvätt mängder

Monica Pettersson är mycket nöjd med projektet och de uppnådda resultaten.

-Numera har alla vårdtagare individuellt anpassade skydd utifrån sina personliga behov. Tack vare genomförda läckagemätningar använder de flesta boende tunnare och således mer bekväma skydd, vilket bidrar till deras välbefinnande.

- Vi försöker i så hög utsträckning som det bara går att hjälpa de boende till toaletten, exempelvis i samband med måltider, säger Pia Bergenhall. Vi har minskat antalet läckage utanför skydden vilket är självklart positivt för de boende.

Samtidigt har det bidragit till att minska antalet renbäddningar och mängden tvätt.

Ett annat positivt resultat både för

de boende och för hela Ekhangens ekonomi är att förbrukningen av hygienunderlägg har minskat tack vare en högre läckagesäkerhet. På en avdelning har man slutat helt och hållet med hygienunderlägg.

Kompetens, kommunikation och ett systematiskt arbetssätt

Monica Pettersson anser att utbildningarna och projektet har gett personalen en ökad kompetens, samsyn och förståelse.

- Vi arbetar överhuvudtaget mycket mer systematiskt idag med frågor som berör inkontinensvården och vi sätter hela tiden den boendes livskvalitet i centrum, säger Monica Petersson. -Det har blivit en helt annan uppmärksamhet på inkontinensvården, säger Inger Strömer. Alla har mer förståelse för vikten av korrekt fixering och att vi följer det som vi har beslutat.

Vi kontinensombud har numera ett gemensamt möte varje månad och vi samarbetar över avdelningsgränserna, berättar Pia Bergenhall. Kommunikationen mellan personalen har förbättrats. Exempelvis ger uppföljningsdokumentationen alla en systematisk möjlighet att notera om det är något som inte fungerar som det ska.

- Tidigare fick jag tjata, nu förstår alla, konstaterar Pia Bergenhall.

För att säkerställa att förbättringarna blir bestående, exempelvis att nya boende får individuella kontinensplaner och individuellt anpassade skydd, arbetar vi nu med att ta fram en lokal rutin och arbetsbeskrivningar för kontinensombuden.